

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2024 ел, 28 май

г.Казань

КАРАР

№ 372

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү концепциясен раслау турында» 2014 ел, 16 сентябрь, 666 нчы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты **КАРАР БИРӘ:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү концепциясен раслау турында» 2014 ел, 16 сентябрь, 666 нчы карарына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 ел, 1 ноябрь, 1397 нче карары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) түбәндәге үзгәрешләрне керттегә:

исемендә «Татарстан Республикасы яшьләре» сүzlәрен «Татарстан Республикасында яшьләр» сүzlәренә алмаштырырга;

преамбулада «Татарстан Республикасы яшьләре» сүzlәрен «Татарстан Республикасында яшьләр» сүzlәренә алмаштырырга;

1 пунктта «Татарстан Республикасы яшьләре» сүzlәрен «Татарстан Республикасында яшьләр» сүzlәренә алмаштырырга;

элегә карар белән расланган Татарстан Республикасы балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү концепциясендә:

исемендә «Татарстан Республикасы яшьләре» сүzlәрен «Татарстан Республикасында яшьләр» сүzlәренә алмаштырырга;

I бүлектә:

беренче абзацта «Татарстан Республикасы яшьләре» сүzlәрен «Татарстан Республикасында яшьләр» сүzlәренә алмаштырырга;

икенче абзацта «Татарстан Республикасы яшьләре» сүzlәрен «Татарстан Республикасында яшьләр» сүzlәренә алмаштырырга;

II бүлектә «Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «2011 - 2015 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү» дәүләт программасы турында» 2010 елның 5 октябрдәге 795 номерлы карары» сүзләрен төшереп калдырырга, «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәте» сүзләреннән соң «Татарстан Республикасында гражданнын патриотик тәрбияләү турында» 2023 елның 9 декабрдәге 123-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы» сүзләрен өстәргә, «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 - 2020 елларга Татарстан Республикасында физик культураны, спортны, туризмны үстерү һәм яшьләр сәясәтен гәмәлгә ашыруның нәтижәләлеген арттыру» дәүләт программасын раслау турында» 2014 ел, 7 февраль, 73 нче карары» сүзләрен «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының» Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2019 ел, 05 март, 158 нче карары» сүзләренә алмаштырырга;

III бүлекнең өченче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

Гражданнын патриотик тәрбияләү Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, гражданнын патриотик, шул исәптән хәрби-патриотик, тәрбияләү өлкәсендәге эшчәнлекне гәмәлгә ашыручы социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның һәм патриотик тәрбиянең башка субъектларының гражданнын патриотик аң, Ватанга тугрылык, гражданнык бурычын һәм Ватанны яклау буенча конституцион бурычларын үтәүгә әзерлек, илебез тарихына хөрмәт формалаштыру буенча максатчан эшчәнлегә буларак аңлашыла.»;

IV бүлекне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«IV. Татарстан Республикасында яшьләрне патриотик тәрбияләүнең максатлары, бурычлары һәм принциплары

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасында яшьләрне патриотик тәрбияләү системасы барлыкка килде. Муниципаль районнарда патриотик тәрбия үзәкләре, патриотик юнәлешле клублар (берләшмәләр) төзелде. Казан шәһәрндә “Патриот” яшьләрне спорт-патриотик һәм хәрби әзерләүнең республика үзәге эшли, ул дәүләт һәм муниципаль хакимият органнарының, барлык кызыксынучы ведомстволарның һәм жәмәгәтчелекнең гражданнык-патриотик тәрбия мәсьәләләрендә көчләрен берләштерергә тиеш. Татарстан Республикасында Патриотик тәрбия бирү буенча координация советы төзелде, ул патриотик тәрбиянең стратегик мәсьәләләрен эшли.

Патриотик тәрбия - дәүләт органнарының, ижтимагый берләшмәләренң һәм оешмаларның яшьләрдә югары патриотик аң, Ватанга тугрылык хисләре, гражданнык бурычын үтәүгә әзерлек, Ватаныбыз мәнфәгәчләрен яклау буенча мөһим конституцион бурычлар формалаштыру буенча күшпланлы, системалы, максатчан һәм килештерелгән эшчәнлегә.

Патриотик тәрбиянең төп максаты - гражданнын рухи-әхлакый һәм социаль кыйммәтләр, гражданнык, конституцион һәм хәрби бурычка тугрылык, жаваплылык һәм дисциплиналы булу.

Бу максатка ирешү өчен түбәндәге төп бурычларны үтәү таләп ителә:

гражданнарны Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә хөрмәт рухында тәрбияләү, законлылыкны үтәү;

гражданнарда Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының мәдәни, тарихи үткәнә һәм традицияләренә хөрмәт, Ватанга хезмәт итүгә, аны яклауга, гражданлык, һөнәри һәм хәрби бурычны намус белән үтәүгә эзерлек формалаштыру;

гражданнарда Россия Федерациясе дәүләт символларына, Татарстан Республикасы дәүләт символларына карата горурлык һәм ихтирам хисләре уяту;

патриотик тәрбия системасын үстерү, дәүләт хезмәтенә абруен күтәрү, гражданнарны Россия Федерациясе Кораллы Көчләре сафларында хезмәткә эзерләүне камилләштерү;

ихтиярий (волонтерлык) эшчәнлекне үстерү;

гражданнарның рухи-әхлакый үсешкә һәм өлкән буынга ихтирамлы мөнәсәбәт булдыру, буыннар арасында элементәне тәмин итү, өлкән һәм якин кешеләр турында кайгырту күрсәтү, гаилә институтын ныгыту һәм традицион гаилә кыйммәтләрен саклау;

халыклар арасында дуслык элементләрен үстерү, милләтара һәм конфессияара татулыкны тәмин итү, экстремизм күренешләренә каршы тору өчен шартлар тудыру;

Патриотик тәрбия принциплары түбәндәгеләр:

гражданнар белән эшләүгә адреслы якин килү;

системалылык, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының патриотик тәрбиянең башка субъектлары белән үзара хезмәттәшлеген оештыру;

патриотик тәрбия эшчәнлеген оештырганда гражданнарның милли, этномәдәни, конфессиональ үзенчәлекләрен исәпкә алу;

гражданнарны патриотик тәрбияләүдә эзлексезлек һәм давамлылык;

патриотик тәрбиягә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру нәтижеләрен бәяләүдә ачыклык һәм бәйсезлек;

Россия жәмгыяте нигезе буларак гаиләгә мөнәсәбәт формалаштыру.

Патриотик тәрбия субъектлары түбәндәгеләр:

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм аларга буйсынучы оешмалар;

жирле үзидарә органнары һәм аларга буйсынучы оешмалар;

мәгариф һәм фәнни оешмалар;

дәүләт һәм муниципаль мәдәният, сәнгать һәм кинематография оешмалары;

яшьләр сәясәте, физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль оешмалар;

гражданнарны патриотик, шул исәптән хәрби-патриотик, тәрбияләү өлкәсендәгә эшчәнлекне гамәлгә ашыручы социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар (алга таба - коммерциягә карамаган оешмалар);

ижтимагый-дәүләт оешмалары, ветераннар оешмалары, эзләү берләшмәләре һәм патриотик юнәлештәгә башка ижтимагый берләшмәләр;

дәүләт һәм муниципаль массакүләм мәгълүмат чаралары;

патриотик тәрбия үзәкләре;

абруйлары, патриотлыклары һәм үзләренә гражданлык, һөнәри һәм хәрби бурычларына тугрылыклары иярү өчен мисал һәм үрнәк булган Россия Федерациясе гражданнары.

Патриотик тәрбия бирү субъектларының һәрберсе төрле патриотик тәрбия объектларына карата үз чаралары белән, әмма тыгыз координациядә һәм бердәм дәүләт сәясәте нигезендә үзенчәлекле бурычларны хәл итә. Шулай ук вакытта төп тәрбия процессының нигезе буларак гаиләне патриотик тәрбияләүне оештыруга дәүләтнең, жәмгыятьнең һәм гаиләнең уртак тәрбия эшчәнлегенә үзәкләрен интеграцияләүче мәгариф оешмалары буларак ижтимагый активлыкның һәм үз-үзенә тәрбияләүнең кыйммәтле формасы буларак яшьләр һәм балалар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан басым ясала.

Патриотик яшьләр һәм балалар ижтимагый берләшмәләре яшьләр сәясәтен үткәрүнең, яшьләргә социаль эшчәнлеккә җәлеп итүнең нәтиҗәле чарасы булып тора.

Күрсәтелгән берләшмәләр яшьләргә хәрби бурычны үтәүгә, Ватанга хезмәт итүгә кызыксыну тәрбияли, ижади хезмәт, ирекле аша, Россия тарихи һәм мәдәни мирасын саклау һәм өйрәнү, Ватанны саклаганда һәлак булганнарның хәтерен мәңгеләштерү эшчәнлеген алып бара, ижтимагый үзидарә тәҗрибәсен формалаштыра.»;

VI бүлекне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«VI. Патриотик тәрбияне гамәлгә ашыру рәвешләре

Патриотик тәрбиянең барлык юнәлешләре түбәндәге рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

патриотик тәрбия өлкәсендә норматив-хокукий җайга салу;

патриотик тәрбия системасын фәнни һәм методик яктан тәэмин итү, патриотик тәрбия буенча эшнәң иң уңышлы һәм перспективалы рәвешләрен һәм ысулларын тарату;

патриотик тәрбия өлкәсендә ведомствоара хезмәттәшлек һәм дәүләт-ижтимагый партнерлык үсеше;

балаларны һәм яшьләргә патриотик тәрбияләүне оештыру һәм үткәрү, аларның Ватанга хезмәт итүгә, Ватаныбыз тарихын өйрәнүгә кызыксынуын арттыру буенча программалар, методикалар эшләү һәм гамәлгә кертү;

патриотик тәрбия өлкәсендә белгечләр әзерләү;

патриотик тәрбияне мәгълүмати тәэмин итү;

тарихи-туган якны өйрәнү һәм мемориаль музейлар булдыру һәм саклау, һәйкәлләр,obeliskлар, стелалар, башка мемориаль корымнар, хәрби дан көннәрен һәм Россия Федерациясенең истәлекле даталарын, Татарстан Республикасының истәлекле даталарын мәңгеләштерүче объектлар урнаштыру һәм җайлаштыру, күргәзмәләр оештыру, хәрби дан урыннарында мемориаль тамгалар урнаштыру;

Татарстан Республикасының тарихи урыннары буенча туристик маршрутлар эшләү;

Россия Федерациясе Кораллы Көчләре сафларында гражданнарга хезмәткә әзерлекнең чакырылуга кадәр һәм хезмәткә чакырылу яшен узу өчен шартлар тәэмин итү;

мәгариф оешмаларының ветераннар оешмалары, хәрби дан музейлары, шулай ук Бөек Ватан сугышы, хәрби хәрәкәтләр, хәрби хезмәт ветераннары белән үзара эшчәнлек системасын оештыру һәм үстерү;

патриотик юнәлештәге әсәрләр иҗат итүдә сәнгать һәм әдәбият эшлеклеләренә ярдәм күрсәтү;

хәрби дан көннәренә һәм Россия Федерациясенә истәлекле даталарына, Татарстан Республикасының истәлекле даталарына багышланган тантаналы һәм истәлекле чаралар оештыру һәм уздыру;

патриотик тәрбия өлкәсендә иҗтимагый проектларга ярдәм итү.»;

VIII бүлекнең өченче абзацында «Татарстан Республикасы яшьләре» сүзләрен «Татарстан Республикасында яшьләр» сүзләренә алмаштырырга.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин